

KNOWLEDGE HUB

— Smjernice za pripremu investicijskih projektnih prijedloga
za sufinansiranje

SADRŽAJ

- GREEN HQ
- Financiranje održivih projekata
- EU taksonomija
- Savjeti za investitore
- Savjeti za arhitekta i ostale dionike projekta

GREEN HQ – Centar znanja za zelenu i digitalnu tranziciju

Su-osnivačice:

VEDRANA LIKAN,
EMBA, MRCIS
Managing Partner,
Colliers

SNJEŽANA TURALIJA,
Dipl.oec
VI. GREENiKA poslovno savjetovanje

Doc.dr.sc. VLASTA ZANKI,
dipl.ing.stroj.
Sveučilište u Zagrebu
Geotehnički fakultet

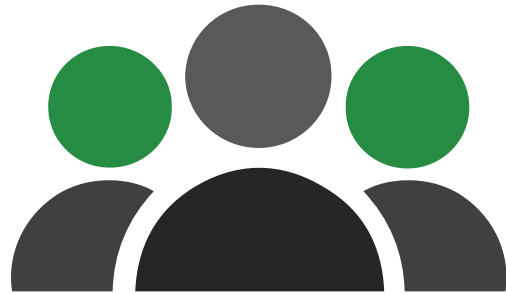
MONIKA KORDIĆ,
Master II liv.
Vlasnica i CEO,
CORDION Consultancy

GREEN HQ, okuplja najiskusnije stručnjake i predavače iz svih područja relevantnih za uspješnu zelenu i digitalnu tranziciju te razvijanje društvene, organizacijske i ekonomske otpornosti, s ciljem da na jednom mjestu budu dostupna znanja i stručnost, kao i stručne savjetodavne usluge.

Kako možemo financirati održive projekte?

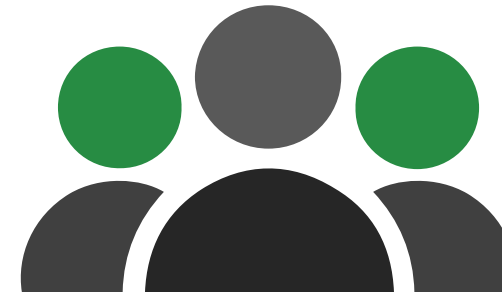
Izvori financiranja:

EU potpore

Tržište kapitala –
zelene
obveznice

Kredit i zajmovi

Porezne
olakšice

Ključni elementi za održivi projekt

Kako strukturirati idejni / glavni projekt?

01 Zelena gradnja, obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost

02 Održivo upravljanje resursima i korištenje zemljišta i vode

03 Prevencija i kontrola onečišćenja te bioraznost

04 Čisti prijevoz

05 Eko-učinkoviti i/ili proizvodi prilagođeni cirkularnoj ekonomiji

Kako možemo financirati održive projekte?

Čemu dati pozornost?

01 Uspostava multi-disciplinarnog tima

02 Identifikacija prijavitelja i projekta

03 EU taksonomija DNSH

01 Glavni projekt, troškovnik, proračun uštede

02 Zelena tehnologija – certifikati

03 Zatvorena financijska konstrukcija

Nova znanja

Suradnja

Suglasnosti

Strpljivost

Pedantnost

Provedba

EU potpore / programe

Višegodišnje financijsko razdoblje >14 milijardi EUR

Instrument Europske unije za oporavak (tzv. Next Generation EU) > 11 milijardi EUR

- Fond za pravednu tranziciju
- Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu
- Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj
- Europski fond za jamstva u poljoprivredi
- Fond za azil, migracije i integraciju
- Fond za unutarnju sigurnost
- Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike

Kohezijska politika

- Europski fond za regionalni razvoj

Program Konkurentnost i kohezija 2021.-2027. (PKK) - 5,203 milijardi EUR

- Europski socijalni fond+

Program Učinkoviti ljudski potencijali 2021.– 2027.

- Kohezijski fond
- Integrirani teritorijalni program 2021. – 2027. (ITP) - 1,569 milijardi EUR**

- 6,31 milijardi EUR bespovratnih sredstava (bespovratna sredstva i jamstva)
- 3,61 milijardi EUR zajmova

EU taksonomija – izazovi kod definiranja doprinosa ciljevima

Definiranje mjera koje doprinose **Cilju 1. Ublažavanje klimatskih promjena**

Ref: Zanki, 2021

EU taksonomija - razumijevanje doprinosa dekarbonizaciji

Nova uloga zgrada u procesu dekarbonizacije:

- ✓ **ZELENA ZGRADA**
- ✓ **PAMETNA ZGRADA**
- ✓ **ZDRAVA ZGRADA**
- ✓ **ZGRADA PROIZVOĐAČ ENERGIJE**
- ✓ **ZGRADA – AKTIVNI DIONIK ENERGETSKOG SUSTAVA**
- ✓ **ZGRADA SKLADIŠTI ENERGIJU**
- ✓ **ZGRADA – e-PUNIONICA**

Zeleni certifikati za zgrade – u Hrvatskoj se uvodi DGNB sustav certificiranja – mjerljivi i usporedivi indikatori

22. Upoznat/a sam s certifikatima za zelene zgrade?

Odgovor	Brojanje	Postotak
DA (AO01)	23	35.38%
DA i dodatno sam se educirao/a (AO02)	4	6.15%
NE (AO03)	29	44.62%
Bez odgovora	9	13.85%

24. Upoznat/a sam sa sustavima upravljanja okolišem i eko-označavanjem ISO, EMAS, EU Ecolabel i/ili ekvivalentima (verificira treća strana)?

Odgovor	Brojanje	Postotak
DA (AO01)	27	41.54%
DA i dodatno sam se educirao/a (AO02)	1	1.54%
NE (AO03)	28	43.08%
Bez odgovora	9	13.85%

EU taksonomija - razumijevanje doprinosa dekarbonizaciji

18. Smatrate li da se pri projektiranju i iznalaženju optimalnih okolišnih rješenja posvećuje dovoljno vremena?

Odgovor	Brojanje	Postotak
Da (Y)	3	4.62%
Ne (N)	57	87.69%
Bez odgovora	5	7.69%

16. Jeste li čuli za LCA (Life cycle assessment) za zgrade?

Odgovor	Brojanje	Postotak
DA samo sam upoznat/a (AO01)	30	46.15%
DA i radilo/a sam (AO02)	2	3.08%
NE (AO03)	24	36.92%
Bez odgovora	9	13.85%

20. Projektiranje nZEB (nearly zero energy buildings) zgrada više nije nepoznanica i ne predstavlja prepreku?

Odgovor	Brojanje	Postotak
Da (Y)	37	56.92%
Ne (N)	20	30.77%
Bez odgovora	8	12.31%

17. Jeste li čuli za EPD (Environmental Product Declaration)?

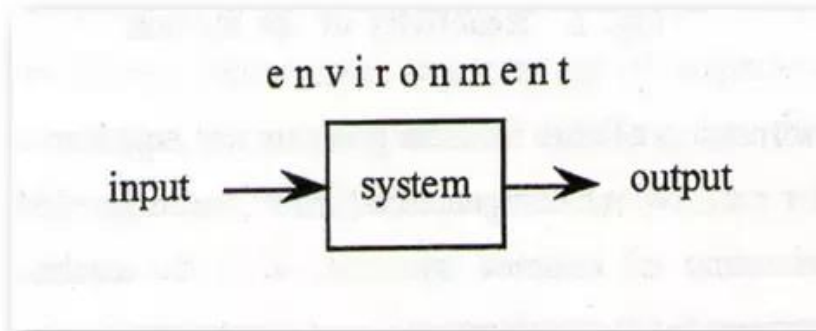
Odgovor	Brojanje	Postotak
Da (Y)	28	43.08%
Ne (N)	31	47.69%
Bez odgovora	6	9.23%

19. Smatrate li da su investitori svjesni dodatnih poslova i obveza za projektante koje novi zahtjevi EU taksonomije i Zakona nameću?

Odgovor	Brojanje	Postotak
Da (Y)	3	4.62%
Ne (N)	57	87.69%
Bez odgovora	5	7.69%

Definiranje mjera koje doprinose **Cilju 2. Prilagodba klimatskim promjenama**

Systems Theory

A system and its environment (Sadowski 1999, p. 19)

Sadowski, P (1999), *Systems Theory as an Approach to the Study of Literature: Origins and Functions of Literature*, E. Mellen Press, Lewiston, N.Y.

Teorija sustava

- 1 korak – definirati granice sustava koji promatramo
- 2 korak - definirati ulazne veličine
- 3 korak – definirati izlazne veličine

- **odabrati arhitektonski ured i druge dionike** koji su voljni učiti o EU taksonomiji i prilagodbi/ublažavanju klimatskih promjena – novo vrijeme donosi nove principe rada!!
- **izraditi analizu klimatskih rizika** prije izrade idejnog rješenja (čak razmotriti situaciju prije kupnje zemljišta!)
- **prilagoditi projekt zahtjevima EU taksonomije** – kako zbog boljih financijskih uvjeta, tako i zbog dugoročne održivosti projekta
- **informirati se procesima mjerenja održivosti** projekata u odnosu na ekološke, ekonomske, socio-kulturološke, tehničke, procesne i lokacijske principe

I VAŠ JE PROJEKT VAŽAN – SVAKI KORAK KA RAZUMNOJ MJERI ODRŽIVOSTI IMA SMISLA!

Savjeti za arhitekta i ostale dionike projekta

- **Upoznati se sa dokumentima Zelenog europskog plana** - Paket mjera za klimatske ciljeve EU „Spremni za 55%” (eng. Fit for 55), EU Zakon o klimi, Strategija EU za prilagodbi klimatskim promjenama, Strategija EU za bioraznolikost do 2030., Strategija „Od polja do stola”, Europska industrijska strategija, Akcijski plan za kružno gospodarstvo, Održive baterije, Pravedna tranzicija, Čista, cjenovno pristupačna i sigurna energija, EU strategija održivosti u području kemikalija, Strategija za šume i uvoz proizvoda koji nisu povezani s krčenjem šuma
- **Upoznati se sa EU taksonomijom** - uspostavljena Uredbom (EU) 2020/852 te pratiti njene dopune
- **Unutar Uredbe poznavati standardizirano testiranje značajnog doprinosa i usklađenosti s DNSH načelom (eng. *Do Not Significant Harm*)** u odnosu na 6 ciljeva jer investicije/aktivnosti koje mogu imati negativan učinak **su isključene** čime ne doprinosite dobrobiti investitora, okoliša i društva u cjelini

IZVOR: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgiclfefindmkaj/https://finance.ec.europa.eu/system/files/2023-06/taxonomy-regulation-delegated-act-2022-environmental_en_0.pdf

Savjeti za arhitekta i ostale dionike projekta

- **Osigurati unutar tima osobu** koja je educirana o održivoj gradnji i ključna je za suradnju na relaciji investitor – projektanti - konzultanti
- **Planirati i projektirati građevinu u nad-standardu** u odnosu na nacionalnu zakonsku regulativu radi približavanja ciljevima Europskog zelenog plana
- **Pripremiti troškovnik** s uključenim građevinskim materijalima visoke ekološke učinkovitosti (planirati građevinske proizvode sa ekološkim certifikatima – npr. EPD, Cradle to Cradle, FSC, Ecolabel, Blue Angel, Natur plus...)
- **Izraditi koncepte** unutar glavnog projekta sa pojedinačnim temama: energija, vodni management, upravljanje i održavanje, sigurnost, mjerenje i nadzor, digitalizacija u zgradi, jednostavnost čišćenja, bioraznolikost, univerzalni dizajn - pristupačnost, inovacije, kružno gospodarstvo - recikliranje i otpad, ponovna upotreba, e-mobility, user friendly...)
- **Koristiti software-e** koji omogućuju sustavno i kontinuirano digitalno spremanje kompletne projektne i prateće dokumentacije – od planiranja do puštanja građevine u korištenje
- **Osigurati redovne sastanke svih dionika na projektu**– investitora, arhitektonskog tima i ostalih inženjera, konzultanata
- Redovno informirati **opću javnost** o slijednosti u kontekstu pridržavanja zakonitosti ekološke, ekonomske i socio-kulturološke te prilagodbe klimatskim promjenama (u suradnji s investitorom)

Hvala na pozornosti

[LinkedIN](#)

Monika Kordić - monika.kordic@cordion.hr

Vlasta Zanki - vlasta.zanki@gmail.com

Snježana Turalija - snjezana.turalija@greenika.hr

Informacije sadržane na ovim materijalima imaju isključivo opću informativnu i edukativnu svrhu te se temelje na znanju i iskustvu govornika te su pripremljene isključivo u informativnu svrhu. Podaci sadržani u ovoj prezentaciji datirani su na prosinac 2023. godine. Ne prihvaćamo nikakvu odgovornost za uporabu ili oslanjanje na informacije. Posebno se odričemo odgovornosti za bilo kakav gubitak, potraživanje ili štetu koju ste pretrpjeli vi ili treća strana, a koja izravno ili neizravno proizlazi iz bilo kakve uporabe ili oslanjanja na Informacije bez ograničenja. Umnožavanje i distribucija ovih materijala ili njezinih dijelova u bilo kojem obliku nisu dopušteni bez prethodnog pismenog odobrenja izdavača.